

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट वक्तव्य

त्रिवेणी गाउँपालिका

सल्यान

२०८३

मिति २०८३ असार ०८ गते सोमबार

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक श्री छविराज शर्माज्यूद्वारा

प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट वक्तव्य

त्रिवेणी गाउँपालिका

सल्यान

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

गाउँसभा अध्यक्ष ज्यू , सभा सदस्य ज्यूहरु,

नेपालको संविधानको धारा २३० बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेट प्रस्तुत गर्न यस सम्मानित सभामा उपस्थित भएको छु ।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको लागि भएका आन्दोलन तथा शासन प्रणालीको परिवर्तनका खातिर भएका विभिन्न आन्दोलनमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै सहिद परिवार, विभिन्न आन्दोलनका घाइते, अपाङ्ग तथा बेपत्ता नागरिकप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु ।

बजेट तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकारको सोही योजना, कर्णाली प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना तथा त्रिवेणी गाउँपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय योजनाबाट प्राप्त उपलब्धी र अनुभव, नेपाल सरकारको सोही योजना र कर्णाली प्रदेश सरकारको दोस्रो पञ्चवर्षीय योजना तथा त्रिवेणी गाउँपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय योजनाको रणनीतिक सोच, नेपाल सरकारको दिगो विकास लक्ष्य, समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको दीर्घकालीन सोच तथा विनियोजन विधेयक, २०८३ का सिद्धान्त, उद्देश्य, प्राथमिकता र प्रमुख नीतिहरु माथि गाउँसभा सदस्यहरुबाट प्राप्त सुझाव एवं त्रिवेणी गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम लाई प्रमुख आधारको रूपमा लिएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१. "सफा, हराभरा, सुन्दर शान्त त्रिवेणी गाउँपालिका, सुशासन सहभागिता दिगो विकास समृद्धि र समतामुलक समाज निर्माणमा हाम्रो प्रतिवद्धता" भन्ने मूल ध्येयका साथ आर्थिक समृद्धि, सामाजिक न्याय, गरिबी निवारण, रोजगारी सृजना र उद्यमशीलता विकास गरी "समृद्ध त्रिवेणी गाउँपालिका, सुखी र सक्षम त्रिवेणीबासी" दीर्घकालीन सोच कार्यान्वयन गर्न आगामी वर्षको बजेट केन्द्रित हुनेछ ।
२. सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र निजी क्षेत्र समेतको सहयोग र सहभागितामा त्रिवेणी गाउँपालिकाको आर्थिक क्रियाकलाप तथा व्यावसायिक गतिविधिहरुमा विस्तार गरी

पालिकाको अर्थतन्त्रलाई चलायमान गराई समग्र पालिकाको विकास र समृद्धिमा टेवा पुर्याउने अवधारणाबाट बजेट निर्माण गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

"स्वस्थ र समृद्ध त्रिवेणी गाउँपालिका, विकासमा हाम्रो प्रतिबद्धता" भन्ने मान्यतालाई आत्मसात गर्दै आगामी आर्थिक वर्षको कार्यदिशा स्पष्ट हुने गरी बजेटका सात उद्देश्य, सात प्राथमिकता र सात प्रमुख रणनीतिक क्षेत्र प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

बजेटका सात उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- (क) तुलनात्मक लाभका क्षेत्रको पहिचान र विकास गरी पालिकाको उत्पादन, उत्पादकत्व र रोजगारी वृद्धिमार्फत् आर्थिक वृद्धि गर्नु,
- (ख) तहगत सरकार विचको सहकार्य एवम् निजी क्षेत्र समेतको सहभागितामा पालिकाको अर्थतन्त्रको विकास र विस्तार गर्नु,
- (ग) साधन स्रोतको सन्तुलित र समन्यायिक तवरले परिचालन गरी आर्थिक असमानता र गरिबी न्यूनीकरणमा जोड दिनु.
- (घ) सामाजिक सशक्तीकरण, मूलप्रवाहीकरण तथा वितरणात्मक न्यायमार्फत् सामाजिक न्याय कायम गर्नु.
- (ङ) शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत आधारभूत सेवामा गाउँपालिकाबासीको समान, सरल र सुलभ पहुँच स्थापित गर्नु.
- (च) दिगो, गुणस्तरीय र वातावरणमैत्री भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्नु.
- (छ) गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवालाई प्रभावकारी तुल्याउनु ।

बजेटका सात प्राथमिकताहरू देहाय बमोजिम तय गरेको छुः

- (क) शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत सामाजिक क्षेत्रको विकास,
- (ख) स्वस्थ, सक्षम र संस्कारयुक्त मानव संसाधन विकास,
- (ग) उत्पादनशील र रोजगारमूलक क्षेत्रको विकास.
- (घ) तुलनात्मक लाभ भएका क्षेत्रको पहिचान, विकास र उपयोग.
- (ङ) उपयोगी, लाभदायक र प्रतिफलयुक्त क्षेत्रमा सरकारी लगानी प्रवाह.
- (च) संस्थागत सुशासन कायम र सेवा प्रवाहमा सुधार,
- (छ) कृषि, वन, उद्योग, पर्यटन र सूचना प्रविधिको विकास गरी रोजगारी सिर्जना ।

अब म बजेटका प्रमुख सात रणनीतिक क्षेत्र प्रस्तुत गर्दछुः

- (क) सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता कार्यदक्षता र प्रभावकारीता बढाई उपलब्धी र प्रतिफलसँग आवद्ध गर्ने,
- (ख) प्रशासनिक संरचनालाई चुस्त, प्रविधिमैत्री, उत्तरदायी र जनमुखी तुल्याउने,
- (ग) नवप्रवर्तन र उद्यमशीलता विकासमा जोड दिने.
- (घ) सम्भाव्य आन्तरिक स्रोतको पहिचान, प्रक्षेपण र परिचालन बढाउने.
- (ङ) स्रोत साधनको विनियोजनमा कुशलता र कार्यान्वयनमा दक्षता कायम गर्ने.
- (च) अनावश्यक र फजुल खर्च माथि कडाइका साथ नियन्त्रण गर्ने.
- (छ) प्रशासनिक संयन्त्रलाई नतिजामूलक तुल्याउन कार्यसम्पादनमा आधारित व्यवस्थापन प्रणाली अवलम्बन गर्ने ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म गत आर्थिक वर्षका केही तथ्याङ्क सहित चालु आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमको समीक्षा पेस गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. ११९.१ बर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल रहेको यस गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या १२ औँ जनगणना अनुसार १६ हजार ६ सय २४ रहेको छ ।
२. .खाद्यान्न बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत हिउँदे बाली प्रवर्द्धनका लागि २ वटा सहकारी मार्फत् १,२०० के जी उन्नत गहुँको बीउ, ११ सेट सिडबिन भकारी, ५० थान त्रिपाल तथा १ थान डिजिटल तराजु ११९ जना कृषकलाई वितरण गरिएको छ ।
३. फलफूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत १ वटा सहकारी मार्फत् ३२५ गोटा दाँते ओखर र ७०० गोटा किवीका बिरुवा ३९ जना कृषकलाई वितरण गरिएको छ ।
४. कृषकको उत्पादन गाउँपालिकाको अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत १७५ जना कृषक लाभान्वित भएका छन् । उक्त कार्यक्रममा ५ लाख १८ हजार ६४ के जी तरकारी अक्षरूपी १ करोड ५५ लाख ४१ हजार ९ सय २० साथै २ लाख ३२ हजार ५ सय ७७ के जी सुन्तला अक्षरूपी १ करोड ६२ लाख ८० हजार ३ सय ९० रुपैया बराबरको बिक्री गरी नागरिकले प्रत्यक्ष आम्दानी प्राप्त गरेका छन् ।
५. रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत २०० केजी कोदो तथा ५० केजी फापरको बीउ वितरण गरिएको छ ।
६. त्रिवेणी गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल ११,९११ हेक्टर रहेको छ । यसमध्ये ३,२३६ हेक्टर (२८%) खेतीयोग्य जमीन रहेको छ भने २,८५१ हेक्टर (८८%) जमीनमा खेती गरिएको छ ।
७. आ.व. २०८२/०८३ मा सम्पन्न सिँचाई आयोजना मार्फत् थप १५.२५ हेक्टर क्षेत्रमा सिँचाई

सुविधा विस्तार भई कुल खेतीयोग्य जमीनमध्ये ९३०.२५ हेक्टर (३२.६२%) जमीनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ।

८. पशु सेवा शाखा तथा पशु सेवा केन्द्रमार्फत् ३,२५६ कृषकका १४९ गाई, ५२२ भैंसी, १६ हजार ७ सय ११ बाख्रा, १५ हजार ९६ कुखुरा, ५४ बंगुर तथा १४ कुकुरलाई उपचार तथा औषधि सेवा उपलब्ध गराईएको छ।
९. पशुपन्छी खोप कार्यक्रम अन्तर्गत ५६ हजार १ सय कुखुरालाई रानीखेत तथा गम्बोरो रोगविरुद्ध र ११४ वटा कुकुरलाई रेविज रोगविरुद्ध खोप सेवा प्रदान गरिएको छ।
१०. पशु बन्ध्याकरण कार्यक्रम अन्तर्गत ४२ वटा बोकालाई बन्ध्याकरण सेवा प्रदान गरिएको छ।
११. कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम अन्तर्गत १८ वटा गाई, ६८ वटा भैंसी तथा १ वटा बाख्रा गरी जम्मा ८७ पशुमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा उपलब्ध गराईएको छ।
१२. तेस्रो त्रैमासिकसम्म ९९ वटा भैंसी तथा २५ वटा बाख्राको रु. १ करोड ४८ लाख ४१ हजार बराबरको बीमा गरिएको छ।
१३. कृषकको उत्पादन गाउँपालिका अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत सूचीकृत सहकारी मार्फत् २ हजार ६ सय ९७ गोटा खसी बिक्री गरी रु.४ करोड ९५ लाख ८३ हजार ४ सय ३६ बराबरको खसी निर्यात भएको छ भने अण्डा उत्पादन तर्फ १ वटा लेयर्स फर्मबाट ३ लाख ७१ हजार ७ सय ६३ गोटा अण्डा बिक्री गरी ७४ लाख ३५ हजार २ सय ६० अण्डा बिक्री भएको छ। यस कार्यक्रमबाट मापदण्ड पुगेका ४६९ जना कृषकहरूलाई प्रति के जी २० रुपैयाका दरले १५ लाख ५५ हजार ८ सय ६० रुपैया अनुदान प्रदान गरिएको छ भने अण्डा उत्पादन तर्फ प्रति अण्डा रु ५ पैसाका दरले रु १८ हजार ५ सय ८८ अनुदान प्रदान गरिएको छ।
१४. महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम अन्तर्गत कुखुरापालक कृषकलाई जैविक सुरक्षासम्बन्धी औषधि तथा सामग्री वितरण गरिएको छ।

१५. शिक्षकको पेशागत सहयोगसम्बन्धी मेन्टरिङ कार्यक्रम अन्तर्गत २२ वटा आधारभूत विद्यालयहरूमा कक्षा अवलोकन तथा नमुना कक्षा प्रदर्शनको कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
१६. शिक्षकहरूको क्षमता विकासका लागि एकीकृत पाठ्यक्रम सम्बन्धी ५ दिने कस्टमाइज तालिम, ICT सम्बन्धी ५ दिने क्षमता विकास तालिम, पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम, बालविकास शिक्षकहरूको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम सम्पन्न गरिएको छ ।
१७. त्रिवेणी गाउँपालिकाको शैक्षिक सुधारका लागि विद्यार्थी संख्याका आधारमा विभिन्न ७ वटा विद्यालय मर्ज, ४ वटा विद्यालयको तह मिलान तथा शिक्षक दरबन्दी मिलान गरिएको छ । योग्यता प्रणालीका आधारमा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा प्रधानाध्यापक नियुक्तिको कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
१८. नियमित खोप कार्यक्रम, गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम, (ANC) तथा (PNC) सेवा, गर्भवती महिलाहरूको निःशुल्क भिडियो एक्स-रे सेवा, जेष्ठ नागरिक घरभेट कार्यक्रम, रेविज सम्बन्धि भ्याक्सिन समेतका विविध सेवा प्रदान गरी नागरिकको स्वस्थ जीवनको प्रत्याभुति गराउने कार्य गरिएको छ ।
१९. सार्वजनिक बिदाको दिनमा समेत स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन गरी आकस्मिक तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
२०. लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध सचेतना अभियान सञ्चालन गरिएको छ । विपन्न, दलित, जनजाति, मुस्लिम तथा यौनिक लैङ्गिक अल्पसंख्यक समुदायका लागि क्षमता विकासका विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
२१. सबै वडाहरूमा बाल अधिकार समिति गठन गरि बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल सहभागिता तथा बालविवाह न्यूनीकरण सम्बन्धी विभिन्न कार्य गरिएको छ साथै बाल उद्धार कोषको व्यवस्था गरिएको छ ।

२२. अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक सम्बन्धी घुम्ती शिविर सबै वडाहरूमा सञ्चालन गरी अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पहिचान, परिचयपत्र वितरण तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन कार्यलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइएको छ।
२३. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत सबै लाभग्राहीको समयमै सामाजिक सुरक्षा भत्ता निकासा गर्ने कार्य गरिएको छ।
२४. लामो समयदेखि निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको प्रशासकीय भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ। साथै भवन परिसर अन्तर्गत नाला निर्माण, पार्किङ स्थल, उद्यान (गार्डेन), पशु सेवा शाखाका लागि उपचार कक्ष, औषधि भण्डारण कक्ष लगायतका संरचना निर्माण गर्न दोस्रो चरणको ठेक्का आह्वान गरी निर्माण कार्य अगाडि बढाइएको छ।
२५. दश शैयाको आधारभूत अस्पताल निर्माण कार्य करिब ७० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ। उक्त अस्पताल निर्माण सम्पन्न भएपछि स्थानीय नागरिकहरूलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा थप सहजता हुने अपेक्षा गरिएको छ।
२६. कोलचौर खोला – कोलचौर खज्जर - अनरुद्र हुँदै दाड जोड्ने सडक आयोजनाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ अन्तर्गत पहिलो चरणको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। साथै आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा दोस्रो चरणको निर्माण कार्य भइरहेको छ।
२७. जे सि वि खरिद गरी विभिन्न वडाका सडकहरूको मर्मत, नयाँ ग्रामीण सडक विस्तार गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ। यसले पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई छिटो, प्रभावकारी तथा लागत-मैत्री बनाउन सहयोग पुगेको छ।

२८. काभ्रा स्वास्थ्य चौकी पूर्वाधार निर्माण आयोजना, लुहाम ढोरचौर सडक स्तरोन्नति आयोजना निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन् । भुम्केज्यूला- श्रीचौर खानेपानी निर्माण आयोजना सम्पन्न भएको छ । साथै वडा नं. ३ को वडा कार्यालय भवन निर्माण आयोजना सम्पन्न भई आफ्नै भवनबाट एकीकृत सेवा प्रवाह गर्ने अवस्था रहेको छ ।
२९. त्रिवेणी गाउँपालिकाका पर्यटकीय क्षेत्रहरूको विकास तथा विस्तारका लागि गैरीकटेरीमा मन्दिर निर्माण, शिद्धगुफा पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण, रिखे बजारमा मन्दिर निर्माण, गैरासल्ले तथा सिम्कमा मन्दिर निर्माणको कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
३०. राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत बयाले, चिसापानी, पुतलीगैरा टाकुराखेत सिँचाई कुलो निर्माण आयोजना, डाँडालुहाम सेतापहिरा-ढाँगे -सार्केटारी सिँचाई कुलो निर्माण आयोजना, गैराढकाल -हुराखेत विरौटा तथा लोटाउनेटाट्के सिँचाई कुलो निर्माण आयोजनाहरूबाट ४ किलोमिटर सिँचाई कुलो निर्माण सम्पन्न भएको छ । यसबाट उर्वर जमीनमा सिँचाई सुविधा उपलब्ध भई उत्पादनमा वृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ ।
३१. मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका आयोजनाहरूबाट २ किलोमिटर सिँचाई कुलो निर्माण सम्पन्न भएको छ साथै खोलाको कटानबाट खेतीयोग्य जमीन बचाउनको लागि तटबन्धन निर्माणका कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् । यस कार्यक्रम मार्फत् बेरोजगार नागरिकहरूलाई रोजगारीको अवसर उपलब्ध गराउनुका साथै स्थानीय विकास निर्माण कार्यलाई समेत गति प्रदान गरिएको छ ।
३२. सबै सिँचाई आयोजनाबाट कुल १२ हजार १ सय ८२ मिटर सिँचाई कुलो निर्माण भएको छ भने सबै खानेपानी आयोजना अन्तर्गत १ सय ५६ वटा एक घर एक धारा विस्तार भएका छन्, सडकको स्तरवृद्धि गर्दै २०२ मिटर सल्याब तथा २०२ मिटर पक्कि नाला निर्माण गरिएको छ ।

३३. विभिन्न प्राकृतिक विपद्का कारण भौतिक क्षति व्यहोरेका परिवारहरूको तथ्याङ्क संकलन तथा यथार्थ पहिचान गरी आवश्यक राहत सामग्री तथा सहयोग उपलब्ध गराईएको छ। यसले विपद् प्रभावित नागरिकहरूको राहत तथा पुनर्स्थापनामा महत्वपूर्ण सहयोग पुगेको छ।
३४. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लेखापरीक्षणको क्रममा कुल बेरुजु रकम रु. २७ लाख १९ हजार मात्र कायम रहेको छ। सम्परीक्षण प्रक्रियामार्फत् रु. ४ करोड १६ लाख २७ हजार ८ सय ५७ बराबरको बेरुजु फर्स्यौट गरिएको छ।
३५. हाल सञ्चित बेरुजु रकम रु. ९ करोड ५२ लाख ६६ हजार ६ सय ३ मात्र रहेको छ, जसले वित्तीय सुशासन तथा पारदर्शिता कायम गर्न पालिकाले प्रभावकारी कार्य गरेको पुष्टी हुन्छ ।
३६. पालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी तथा माध्यमिक विद्यालयहरूमा ई हाजिरी प्रणाली अनिवार्य रूपमा कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। यसले कर्मचारी उपस्थितिलाई व्यवस्थित तथा पारदर्शी बनाउन सहयोग पुगेको छ।
३७. सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो, पारदर्शी तथा प्रविधिमैत्री बनाउन SUTRA, PAMS V2, EHIRRS, Online Registration, IRIS Software, PLMIS, RMIS तथा EMIS लगायतका विभिन्न अनलाइन प्रणालीमार्फत् सेवा प्रदान गरिएको छ।
३८. एम्बुलेन्स सेवामार्फत् विपन्नवर्ग तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराई स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच सुनिश्चित गरिएको ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब, म आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक विकास :

उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी वास्तविक कृषकसम्म अनुदानको पहुँच सुनिश्चित गर्न सञ्चालनमा रहेको “कृषकको उत्पादन गाउँपालिकाको अनुदान ”कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१. “पशुपन्छीको नश्ल सुधार, उत्पादकत्व वृद्धिको आधार” भन्ने मूल नारालाई आत्मसात् गर्दै गाई, भैँसी तथा बाख्रामा प्राकृतिक तथा कृत्रिम गर्भाधान मिशन कार्यक्रम र हरियो घाँस विस्तार कार्यक्रमलाई अभियानका रूपमा सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु । साथै व्यावसायिक पशुपालक कृषकहरूको सम्मान तथा प्रोत्साहनका लागि पालिका स्तरीय उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार कार्यक्रमको व्यवस्था गरेका छौ ।
२. कृषकको घरदैलामै पशुपन्छीको उपचार सेवा उपलब्ध गराउन प्रत्येक वडामा घुम्ती पशु स्वास्थ्य तथा बाँझोपन निवारण शिविर सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३. पशुपन्छीमा हुने महामारीजन्य रोगहरूको प्रभावकारी नियन्त्रणका लागि आवश्यक औषधिको व्यवस्था साथै रोगहरूको निवारणका लागि विभिन्न खोपको व्यवस्था गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
४. पशुपालन व्यवसायलाई सुरक्षित, व्यवस्थित तथा जोखिमरहित बनाउन पशु बीमा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था गरेको छु ।
५. त्रिवेणी गाउँपालिकालाई खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर गराउन साथै व्यवसायीकरण गरी आर्थिक रूपमा सक्षम बनाउन खाद्यान्न बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
६. किसानहरूलाई व्यवसायिक रूपमा तरकारी खेतीमा आकर्षित गरी व्यवसायिक कृषकको विस्तार गर्नको लागि तरकारी प्रवर्द्धन कार्यक्रमको व्यवस्था गरेको छु ।

७. स्थानीय स्तरमा लोपोन्मुख अवस्थामा रहेका परम्परागत रैथाने बालीहरूको संरक्षण तथा विस्तार गर्न, पोषण अवस्थामा सुधार गर्न तथा ब्रान्डिङ गरि बिक्री वितरण गर्नको लागि रैथानेबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रमको व्यवस्था गरेको छु ।
८. व्यवसायिक रूपमा फलफुल खेतीको विस्तार गर्न नयाँ फलफुल बगैचाको स्थापना, पुराना बगैचाको क्षेत्र विस्तार कार्यका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
९. रासायनिक मल माथिको अत्यधिक निर्भरता न्यूनीकरण गर्दै जैविक मलको प्रयोगमा कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न तथा माटोको प्राकृतिक उर्वराशक्तिमा वृद्धि गर्नको लागि प्राङ्गारिक मल प्रवर्द्धन कार्यक्रममा आवश्यक बजेटको प्रवन्ध गरेको छु ।
१०. खाद्यान्न बालीमा आकस्मिक रूपमा फैलिन सक्ने रोग किराको प्रकोपबाट हुन सक्ने क्षतिलाई नियन्त्रण गर्न आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
११. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रमहरूमा महिला, दलित, जनजाति तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिई उनीहरूको आर्थिक सशक्तीकरण र जीविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले आयआर्जन वृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएका छौं ।
१२. भौगोलिक विशेषता तथा उत्पादनको सम्भावनाका आधारमा पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी “एक वडा, एक विशेष उत्पादन” कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
१३. कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनको बिक्री वितरणलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन सहकारीलाई परिचालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरेको छु ।
१४. सिँचाई सुविधाको अभाव रहेका कृषि योग्य भूमिहरू सिँचिit गरी उत्पादन वृद्धि गर्नमा जोड दिएका छौं । जसको लागि पाखे सिचाई कुलो निर्माण आयोजनाको लागि रु ३४ लाख ६९

हजार, दार्यारह सिँचाई कुलो निर्माण आयोजनाको लागि रु. ३४ लाख ६९ हजार, तल्लो डाँडा बार्ने सिँचाई कुलो निर्माण आयोजनाको लागि रु. ३४ लाख ६९ हजार, कुहिरे रह सिँचाई कुलो निर्माण आयोजनाको लागि रु. ३४ लाख ६९ हजार, गौरे ज्यूला सिँचाई कुलो निर्माण आयोजनाको लागि रु ३४ लाख ६९ हजार बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

१५. उद्यमशीलता मार्फत् रोजगारी र उत्पादनमा वृद्धि गर्न मेडपा कार्यक्रम अन्तर्गत नयाँ र पुराना उद्यमीहरुको क्षमता विकासका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
१६. सहकारीलाई क्रियाशील र सक्षम बनाउन उपयुक्त क्षमता विकास तालिमको व्यवस्था मिलाएका छौं ।
१७. पर्यटकीय पूर्वाधारको विकास मार्फत् आर्थिक गतिविधिहरुलाई चलायमान गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएका छौं ।
१८. रावलखोला पलासेचौर र वनघर सिँचाई कुलो निर्माण आयोजना वडा नं. १, गौरेजिउला तथा लामा जिउला मुहान सिँचाई कुलो निर्माण आयोजना वडा नं. २, हात्तीढुङ्गा बगरज्यूला घुसुल्ला हुँदै गैरीखेतसम्म सिँचाई कुलो निर्माण आयोजना वडा नं. ३, डाँडा लुहाम सिँचाई कुलो निर्माण आयोजना वडा नं. ४, काली कोइरेली तथा मुल कुलो सिँचाई कुलो निर्माण आयोजना वडा नं. ५, शारदा खोला लोरेअम्रै तटबन्धन निर्माण आयोजना वडा नं. ६ समेतका लागि रु ९० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
१९. उत्पादन र उद्यमशीलता मार्फत् रोजगारी सिर्जना तथा न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूति, सीप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र पुनः एकीकरण सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन गर्नको लागि संघीय सरकारसँग शत प्रतिशत साझेदारी गर्न रु. २० लाख ९४ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२०. आर्थिक विकासका क्षेत्र अन्तर्गत माथि उल्लेखित आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न रु २ करोड ९५ लाख ९ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

सामाजिक विकास

२१. सामुदायिक विद्यालयमा भवन, शौचालय, खेलकुद मैदान, विद्यालय घेरबार, रंगरोगन, बसाई व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन समेतका कार्यको लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाएको छु ।
२२. सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, कम्प्युटर ल्याव निर्माण तथा प्राथमिक विद्यालयमा ल्यापटप तथा फोटोकपि मेसिन वितरण तथा सबै आधारभुत विद्यालयमा इ-हाजिरी जडान तथा व्यवस्थापन समेतका कार्यको लागि रु ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२३. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूको सम्भावित जोखिम बहन गर्नको लागि बीमा कार्यक्रमको व्यवस्थापन गरेको छौं ।
२४. "सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत अभिभावकविहिन, टुहुरा, अनाथ, सडक बालबालिकालाई शिक्षामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न छात्रवृत्ति कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
२५. शिक्षक दरबन्दी मिलान तथा विद्यालय समायोजन सम्बन्धी कार्यविधि बमोजिम गाउँपालिका अनुदानमा करारमा पदपूर्ति गरिएका स्वयंसेवक शिक्षकलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
२६. सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १० मा अध्ययनरत कुल २२४ जना विद्यार्थीहरूको SEE तयारीलाई लक्षित गरी ६ महिनासम्म गणित, अङ्ग्रेजी तथा विज्ञान विषयका लागि अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गर्न अनुदान कार्यक्रमको लागि रु. ८ लाख ५० हजार बजेटको व्यवस्था गरेका छौं । सामुदायिक विद्यालयबाट SEE परीक्षामा ४ GPA ल्याउने विद्यार्थीलाई रु १ लाख नगद पुरस्कारबाट सम्मान गरिनेछ भने A+ जि पि ए ल्याउने विद्यार्थीलाई समेत नगद पुरस्कारबाट पुरस्कृत गरिनेछ साथै उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यालय, शिक्षक तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई पुरस्कृत गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

२७. सार्वजनिक शिक्षाको गुणस्तर र सिकाई उपलब्धीलाई अभिवृद्धि गर्न शिक्षकहरूको कार्यसम्पादनलाई नतिजासँग आबद्ध गर्दै वस्तुनिष्ठ सूचकका आधारमा "पुरस्कार र दण्ड" को नीतिलाई दृढताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२८. स्थायी शिक्षकहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनलाई पूर्ण रूपमा नतिजामा आधारित बनाइनेछ भने अस्थायी, राहत तथा गाउँपालिका अनुदानमा कार्यरत शिक्षकहरूको करार म्याद थप गर्दा विद्यार्थीको प्राप्ति र शैक्षिक सुधारका लागि तय गरिएको "कार्यसम्पादन सम्झौता" (**Performance Contract**) को सूचक बमोजिम विद्यालयको शैक्षिक प्रगतिको लागि निर्धारण गरिएको लक्ष्य पूरा गरेमा मात्र म्याद थप गरिने कानुनी व्यवस्था मिलाएको छ ।
२९. विद्यार्थीहरूको नतिजा मापनलाई स्तरीय तथा वैध बनाउन हाल सञ्चालनमा रहेको परीक्षा प्रणालीलाई परिमार्जन गरिनेछ । यसका लागि वार्षिक परीक्षा सञ्चालन गर्दा केन्द्राध्यक्ष, सहायक केन्द्राध्यक्ष तथा निरीक्षकहरू तोकिएको परीक्षा सञ्चालन गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।
३०. विद्यार्थीहरूको सैद्धान्तिक ज्ञानलाई व्यवहारमा उताउँ उनीहरूभित्र रहेको रचनात्मक एवं नवप्रवर्तनकारी क्षमता प्रस्फुटन गराउन आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिका स्तरीय "सिकाई प्रदर्शनी मेला" आयोजना गरिनेछ जसका लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छ ।
३१. छात्राहरूलाई महिनावारी हुँदा कक्षा छाड्ने, विद्यालयमा अनुपस्थित हुने दर घटाई उपस्थिति बढाउन निःशुल्क सेनेटरी प्याड वितरण कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता प्रदान गरेको छ ।
३२. औपचारिक शिक्षा प्राप्त गरेका तथा शिक्षाबाट वञ्चित रहेका बालबालिकाहरूलाई सामुदायिक सिकाई केन्द्र मार्फत उनीहरूको जीवनस्तर सुधार्न र आयआर्जनसँग जोड्नका लागि व्यावहारिक, रोजगारोन्मुख सीपमूलक तालिमहरू प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ ।

३३. "स्वास्थ्य, सुरक्षा तथा पहिचान सँगै राष्ट्रको लागि खेलकुद" भन्ने मुल मन्त्रलाई आत्मसात गर्दै गाउँपालिका स्तरीय अध्यक्ष कप तथा राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएका छौं ।
३४. युवा जनशक्तिलाई खेलकुद तर्फ प्रेरित गर्न खेलकुद सामग्रीको वितरणका साथै पालिका स्तरीय क्रिकेट तथा फूटबल जस्ता बृहत् खेलकुद प्रतियोगिताहरू आयोजना गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
३५. पालिका स्तरबाट सहभागी भई जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय स्तरमा पदक जित्ने खेलाडीलाई सम्मान तथा प्रोत्साहनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएका छौं ।
३६. समाज जागरण केन्द्र (स्याक नेपाल) बाट सञ्चालित गुणस्तरीय सिकाइका लागि विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना तथा बजेट निर्माणमा स्थानीय सरकारको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरेको छु ।
३७. रुम टु रिड (साक्षरता कार्यक्रम) अन्तर्गत बसाइ व्यवस्थापन तथा पुस्तकालय निर्माणका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएका छौं ।
३८. बालिका तथा समावेशीतालाई उच्च प्राथमिकता दिदै बालिका तथा समावेशी शिक्षा कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएका छौं ।
३९. त्रिवेणी स्वास्थ्य चौकीलाई आधारभुत अस्पतालको रूपमा स्तरोन्नति गर्दै आवश्यक स्वास्थ्य उपकरण प्रयोगशालाका सामग्री तथा वर्थिङ सेन्टरका लागि शैया तथा उपकरण खरिद तथा व्यवस्थापन एवं फार्मसी सञ्चालन तथा MBBS डाक्टर सहितको विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्नको लागि रु ६० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४०. महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरू तथा "ख" वर्गका अपाङ्गहरूलाई ५०% बीमा प्रिमियमको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरेको छु साथै स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूको प्रोत्साहन भत्ताको लागि रु ८ लाख ६४ हजार बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

४१. नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच सुनिश्चित गर्न विगतदेखि नै ३६५ दिन सञ्चालन हुँदै आएका स्वास्थ्य संस्थाहरू सार्वजनिक बिदाका दिनमा समेत सुचारू राख्न यस वर्ष पनि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । "
४२. मातृ तथा नवशिशुको स्वास्थ्य अवस्थाको पहिचान गर्नको लागि स्वास्थ्य चौकी तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा सञ्चालन गरिदै आएको ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता प्रदान गरेको छु ।
४३. कुकुर विरालो तथा जंगली जनावरका कारण हुन सक्ने रेविज रोगबाट नागरिकलाई पालिका स्तरमा सेवा उपलब्ध गराउनको लागि रेविज भ्याक्सिन व्यवस्थापन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।
४४. आयुर्वेद सेवाको माध्यमबाट नागरिकमा उपचारात्मक तथा रोग प्रतिरोधात्मक क्षमताको विस्तार गर्न तथा आहार विहार एवं योगाको माध्यमबाट नसर्ने रोगको बढ्दो जोखिम न्यूनिकरण गर्न नागरिक आरोग्य सेवा सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।
४५. सुनौला हजार दिनका विपन्न महिलाको पोषण अवस्थामा सुधार गरी पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
४६. मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डाइलाइसिस गराईरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधी उपचार खर्च वापत मासिक रु ५ हजार उपलब्ध गराईने कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरेको छु ।
४७. मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धनको माध्यमबाट आत्महत्या रोकथाम सम्बन्धी जनचेतना विस्तार गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।
४८. स्वस्थ, सबल र सक्षम नागरिक नै हाम्रो पालिका विकासको मुख्य मेरुदण्ड हुन् । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को भावना, नेपाल सरकारको बहुक्षेत्रीय पोषण योजना-तेस्रो (आ.व. २०८०/८१-२०८७/८८) को राष्ट्रिय लक्ष्य र दिगो विकास लक्ष्य नम्बर २ शुन्य भोकमरी लाई आत्मसात गर्दै यस पालिकालाई आगामी तीन वर्षभित्र "पूर्ण पोषणमैत्री स्थानीय तह" घोषणा गर्ने दृढ सङ्कल्प बजेट मार्फत् प्रस्तुत गर्दछु ।

४९. शारीरिक तथा मानसिक रूपमा अशक्त परिवार र संरक्षण नपाएका जेष्ठ नागरिकको निशुल्क उपचार, सडक नागरिकको उद्धारका लागि मानव सेवा आश्रमसँगको समन्वयमा उद्धार एवं पारिवारिक पुनर्मिलनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक प्रवन्ध मिलाएको छु ।
५०. खानेपानी आयोजनाहरूको निर्माण, मर्मत सम्भार गरी एक घर, एक धाराको माध्यमबाट सबै घरधुरीमा शुद्ध र गुणस्तरीय खानेपानी सेवा पुर्याउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । लुहामखोला बार्ने खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाको लागि रु. ८९ लाख, लाकुरी रुख माथिल्लो काभ्रा माझजिउला खानेपानी आयोजना वडा नं. १ को लागि रु. ५७ लाख ९६ हजार, भ्वाकभ्वाके खानेपानी आयोजना वडा नं. ५ को लागि रु. ५५ लाख १० हजार, कोटघर खानेपानी आयोजना वडा नं. २ को लागि रु. ५७ लाख १४ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
५१. त्रिवेणी गाउँपालिकाका नागरिकहरूमा स्वच्छ खानेपानीको पर्याप्त आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउनको लागि खानेपानीका मुहानहरूमा स्वच्छता परीक्षण गर्न पानी परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाएका छौं ।
५२. त्रिवेणी गाउँपालिका भित्रका दलित, जनजाती, मुस्लिम, अपाङ्ग, तथा महिलाहरूका लागि सम्मान तथा आय आर्जनका सिपहरू उपलब्ध गराई आत्मनिर्भर गराउनको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाएको छु ।
५३. महिला उद्यमशिलता विकासका लागि जिविकोपार्जन सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछौं ।
५४. समतामुलक, सभ्य र सुसंस्कृत समाज निर्माणका लागि छुवाछुत तथा भेदभाव विरुद्ध अभियान सञ्चालन गर्नेछौं । बालश्रम, लैङ्गिक हिंसा, यौन दुर्व्यवहार, महिनावारी विभेद, बालविवाह जस्ता सामाजिक विकृतिको अन्त्यका लागि सामाजिक रूपान्तरणको अभियान सञ्चालन गर्नेछौं ।
५५. युवाहरूलाई विभिन्न विषयगत छोटो अवधिका र कार्यस्थलमा आधारित तालिम सञ्चालन गरी सीपयुक्त बनाउने छौं । विदेशमा अलपत्र परेका नेपाली नागरिकलाई उद्धार गर्न र मृत्यु भएका श्रमिकको शव सहज रूपमा ल्याउने प्रवन्ध मिलाएका छौं ।

५६. त्रिवेणी गाउँपालिकाभित्रका जेष्ठ नागरिकको सम्मान गर्दै उनीहरूको अनुभवको आदान प्रदान गर्ने साथै सहज जीवनयापनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री वितरणका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
५७. परम्परागत बाजागाजा संरक्षण गर्न तथा महिला सशक्तिकरणलाई व्यवहारगत रूपमा कार्यान्वयन गर्नका आवश्यक तालिम र बाजाहरूको व्यवस्थापन गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
५८. सामाजिक विकास क्षेत्र अन्तर्गत माथि उल्लेखित आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न २५ करोड ६७ लाख ३५ हजार रुपैया विनियोजन गरेको छु ।

पूर्वाधार विकास

५९. वडा स्तरबाट सञ्चालन हुने प्रशासनिक सेवालाई आफ्नै भवनबाट व्यवस्थित रूपमा उपलब्ध गराउनको लागि वडा कार्यालय निर्माण कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको छु । यस वर्ष वडा नं. २ को वडा कार्यालय भवन निर्माणको लागि रु १ करोड ७८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
६०. पालिका गौरबका आयोजनाहरू अन्तर्गत ढुंगिबजार पिमखोला मखनटाकुरी हुँदै दाङ जोड्ने सडक स्तरवृद्धिको लागि रु १ करोड ८८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
६१. राप्ती राजमार्गको बैकल्पिक सडकको रूपमा विकास गर्न लुहाम फलाबाङ मखनटाकुरी हुँदै दाङ जोड्ने सडक स्तरवृद्धिको लागि रु १ करोड ३३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
६२. लुहाम ढोरचौर सडक स्तरोन्नति आयोजनाको लागि रु ३ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।
६३. सरस्वती माध्यमिक विद्यालय सिम्क पूर्वाधार निर्माण आयोजनाको लागि रु १५ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
६४. त्रिवेणी गाउँपालिका वडा नं. ४ फलाबाङमा निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको गौशाला निर्माणको कार्यलाई सम्पन्न गरिनेछ । उक्त आयोजना सम्पन्न गर्नको लागि रु ५० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

६५. त्रिवेणी गाउँपालिका वडा नं. ५ मा हालसम्म सडकको पहुँचबाट टाढा रहेको बस्ती अन्तर्गत ढोरचौर आकासी सडक निर्माण आयोजना सम्पन्न गरिनेछ जसका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
६६. त्रिवेणी गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवनमा पूर्वाधार निर्माण क्रमागत आयोजनाको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
६७. त्रिवेणी गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरूमा कृषि सडक, ग्रामीण सडक निर्माण गर्न तथा सडकको स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
६८. वर्षातको कारण बिग्रेका सडकहरूको मर्मत सम्भार गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
६९. त्रिवेणी गाउँपालिकामा नयाँ निर्माण हुने घरहरूलाई नक्सापासको मापदण्डभित्र ल्याउन, आवश्यक व्यवस्था मिलाइएको छ ।
७०. पूर्वाधार विकास अन्तर्गतका विभिन्न आयोजना कार्यान्वयन गर्नको लागि १२ करोड ९८ लाख ४३ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

७१. शिक्षा, स्वास्थ्य, विकास निर्माण र सेवा प्रवाह लगायतका क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई व्यवस्थित बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
७२. पालिकाबाट सञ्चालन हुने अनलाइन प्रणालीहरूबीच अन्तर आबद्धता कायम गरी सेवा उपलब्ध गराउन तथा सबै किसिमका गतिविधिहरू वेबसाइट, फेसबुक पेज तथा सूचना पाटी मार्फत् सार्वजनिक गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।

७३. पालिकाबाट सञ्चालन गरिने विभिन्न आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको सम्बन्धमा आम नागरिकमा सूचना प्रवाह गर्न जिल्ला स्थित सामुदायिक रेडियोहरू तथा सञ्चारकर्मीहरूसँग आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।

उपभोक्ता हित संरक्षण

७४. त्रिवेणी गाउँपालिकाभित्र सञ्चालन हुने सबै प्रकृतिका उद्योग, व्यापार, व्यवसायलाई कानुन बमोजिम दर्ता गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छ ।
७५. उपभोग्य वस्तु वा सेवाको गुणस्तर परिमाण एवं मुल्यको अनियमितताबाट उपभोक्तालाई संरक्षण प्रदान गर्ने तथा स्वच्छ, प्रतिस्पर्धी र स्वस्थ बजार निर्माण तथा प्रवर्द्धन गरी कालोबजारी पूर्णरूपमा नियन्त्रण गर्न बजार अनुगमनको व्यवस्था मिलाएको छ ।

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

७६. "रुख रोपौं, वातावरण जोगाउँ " भन्ने अभियानका साथ सार्वजनिक जग्गा, सामुदायिक वन, नदी किनार, सरकारी कार्यालय परिसरमा वृक्षारोपण गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छ ।
७७. राप्ती राजमार्ग लगायतका अन्य सडकहरूमा हुन सक्ने सम्भावित दुर्घटना, आगलागी, बाढी पहिरो जस्ता विपद्जन्य घटनाहरूबाट पर्न सक्ने अधिकतम क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्नको लागि त्रिवेणी गाउँपालिकामा आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरिनेछ । उक्त कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई प्रभावकारी ढंगले सञ्चालनका लागि मानव संसाधन तथा उपकरणको व्यवस्थापन गर्ने कार्यको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छ ।
७८. "सुरक्षित आवास, गाउँपालिकाको विश्वास" भन्ने नाराका साथ स्थानीय सरकारको अपनत्व कायम गराउन गाउँपालिकाभित्रका सम्पूर्ण नागरिकका घरहरूको बीमा गर्ने नवीन कार्यक्रम प्रस्तुत गरेका छौं । यस कार्यक्रम अन्तर्गत प्राकृतिक विपद्बाट घर पूर्ण वा आंशिक क्षति भएमा नागरिकले सहज रूपमा क्षतिपूर्ति पाउने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ ।

७९. विपद् प्रतिकार्यमा संलग्न जनशक्ति र स्वयंसेवकको क्षमता विकास गर्नेछौं । यसका लागि आवश्यक क्षमता विकासको तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
८०. खेतीयोग्य जमीनमा बाढीका कारण हुन सक्ने कटान तथा डुवानलाई नियन्त्रण गर्नको लागि विभिन्न स्थानमा तटबन्धन निर्माण कार्यका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
८१. त्रिवेणी गाउँपालिकाका सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूको क्षमता विकास गर्नको लागि समूहका पदाधिकारीहरूलाई व्यवस्थापन तथा लेखापालन तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।
८२. वन तथा वातावरण क्षेत्रका आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नको लागि २९ लाख ३९ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।

संस्थागत विकास तथा सुशासन

८३. कार्यालयको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिएको छ । वडा कार्यालय तथा शाखाहरूमा सूचना प्रविधि लगायतका उपकरणको व्यवस्थापन गरि काम कारवाहीलाई चुस्त दुरुस्त बनाइने छ ।
८४. पारदर्शीता अभिवृद्धि तथा वित्तिय जोखिम न्यूनीकरण गर्नको लागि विद्युतीय हाजिर मेसिनको व्यवस्था, सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक परीक्षण जस्ता सुशासनका औजारहरूको प्रयोगलाई कसिलो र व्यापक बनाइएको छ ।
८५. हरेक आयोजनाको सर्वपक्षीय अनुगमन मूल्यांकन गर्ने, आयोजना भुक्तानी हुनुपूर्व भुक्तानी दावी विरोधको सूचना प्रकाशन गरी आयोजनामा पारदर्शीता कायम गर्ने कार्यको व्यवस्था मिलाएका छौं ।

८६. विकास निर्माणका कार्यलाई पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउन तथा उपभोक्ता समिति एवं टोल विकास समितिहरूलाई थप जिम्मेवार बनाउन क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
८७. कार्यालयको अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाउन अनलाइन सिस्टमको वृहत्तर प्रयोगमा जोड दिनेछौं । कर्मचारीलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएका छौं ।
८८. पछिल्लो चार वर्षदेखि राष्ट्रसेवक कर्मचारीको तलब वृद्धि नभएको र यस अवधिमा उपभोक्ता मूल्य वृद्धि १७.३ प्रतिशत भएको हुँदा मर्यादित जीवनयापनका लागि पारिश्रमिक सुविधामा पुनरावलोकन गरेको छौं । कर्मचारीले हाल प्राप्त गरिरहेको महङ्गी भत्तालाई निरन्तरता दिएको छ । नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम पारिश्रमिकमा आधारित रहि सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयका कार्यालय सहयोगी तथा पोषणमैत्री स्थानीय शासन घोषणा कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीको पारिश्रमिकमा १५ प्रतिशतले वृद्धि गरेको छ । बालविकास शिक्षक र विद्यालय लेखापालको पारिश्रमिकमा २० प्रतिशतले वृद्धि गरेको छ । गाउँपालिका अनुदान शिक्षक तथा पालिकाका करार कर्मचारीको पारिश्रमिकमा १० प्रतिशतले वृद्धि गरेको छ । स्थायी सेवामा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारीको पारिश्रमिकमा नेपाल सरकारले वृद्धि गरेको आधारमा हाल खाईपाई आएको पारिश्रमिकमा २१ प्रतिशतले वृद्धि गरेको छ । नयाँ तलब स्केल सम्बत् २०८३ श्रावण १ गतेदेखि लागू हुनेछ ।

न्यायिक काम कारवाही :

८९. स्थानीय स्तरमा सिर्जित विवादहरू समाधान गर्न वडा मेलमिलाप केन्द्रलाई क्रियाशील बनाइनेछ । वडा मेलमिलाप केन्द्रको क्षमता विकास गरिनेछ । दर्ता भएका उजुरीको शीघ्र समाधान गर्ने संयन्त्रको विकास गरेका छौं ।
९०. सङ्घ, प्रदेश तथा यस गाउँपालिकाको बजेट विनियोजनबाट पालिकाको क्षेत्रमा विभिन्न निकायहरूमार्फत् सञ्चालित आयोजनाहरूमा काम गर्ने श्रमिकलाई रोजगारदाताबाट समयमा नै पारिश्रमिक भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउनको लागि आवश्यक समन्वय गरिनेछ । त्रिवेणी

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विभिन्न निकायहरूबाट सञ्चालित विकास आयोजनाहरूमा काम सुरु गर्नुपूर्व रोजगार सेवा केन्द्रको समन्वयमा मात्र श्रमिक परिचालन गरिने कानुनी प्रबन्ध मिलाएको छु। यसबाट श्रमिकले गरेको कामको कानुनी वैधता सुनिश्चित हुनुका साथै कामको उचित ज्याला समयमै उपलब्ध गराउन पालिकाले सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीहरू तथा रोजगार दाताहरूसँग समन्वय गरी अनिवार्य बैंक खाता मार्फत् पारिश्रमिक भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाइनेछ। साथै, रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत भई पालिकाको समन्वयमा विभिन्न आयोजनामा खटिने श्रमजीवी नागरिकहरूको श्रमको सम्मान र सुरक्षाका लागि अनिवार्य दुर्घटना बीमा गर्ने व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु। "

सभाध्यक्ष महोदय,

अब, म माथि प्रस्तुत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन तथा स्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्दछु ।

१. आगामी आर्थिक वर्षमा प्रस्ताव गरिएका नीति, कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्न ५९ करोड २१ लाख ९५ हजार ६ सय ६५ रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु । कूल विनियोजन मध्ये चालुतर्फ ६० प्रतिशत र पुँजीगततर्फ ४० प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२. आगामी आ.व. को लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये आन्तरिक स्रोतबाट रु.७० लाख, संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानिकरण अनुदान रु. ८ करोड ३९ लाख, राजस्व बाँडफाँट वापत प्राप्त हुने रकम रु. ८ करोड ७२ लाख २३ हजार ६ सय, सशर्त अनुदानतर्फ रु.१६ करोड १५ लाख, समपुरक अनुदानतर्फ रु.२ करोड ६१ लाख, विशेष अनुदानतर्फ रु. १ करोड ४० लाख स्रोत परिचालन गरिनेछ । साथै प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानीकरण अनुदान रु. १ करोड ४ लाख ७४ हजार, सशर्त अनुदानतर्फ रु. १ करोड ४७ लाख ८२ हजार, समपुरक अनुदानतर्फ रु. १ करोड ८३ लाख, विशेष अनुदानतर्फ रु. ८० लाख, आन्तरिक स्रोत बैंक मौज्दात अनुमान रु. ४ करोड ९२ लाख, स्थानीय जलवायु अनुकुलन (लक) परियोजना अन्तर्गत रु.२ करोड ९५ लाख ६२ हजार, जैविक विविधता अनुसन्धान तथा विकासका लागि स्थानीय पहल (लि-वर्ड) अन्तर्गत रु ६८ लाख ३८ हजार ४ सय ६५ अन्तरसरकारी अख्तियारी तर्फ सामाजिक सुरक्षामा रु. ७ करोड ५० लाख, प्रदेश अन्तरसकारी अख्तियारीतर्फ द्वन्द्वपीडित र शहीद स्मृति भत्तातर्फ रु. ३ लाख १२ हजार स्रोत परिचालन गरिनेछ ।

३. दलित विकास समाज, सल्यान अन्तर्गत शिक्षा स्वास्थ्य सामाजिक विकासका क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने गरी रु १७ लाख ९३ हजार ७ सय ३६ स्रोत परिचालन गरिनेछ ।

अन्तमा,

गाउँपालिकाको समग्र विकासमा सहयोग पुर्याउन यो बजेट तर्जुमामा सहयोग गर्नुहुने सबैमा हार्दिक सम्मान र आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।